

Judecătoria Chișinău, Sediul Centru
Chișinău bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162

Tel.:sediul Central - Botanica - 022 52-20-21 (e-mail: jbotanica@justice.md); sediul Buiucani 022-20-49-04, 022-20-49-05 (e-mail: jbu@justice.md); sediul Centru - 022-27-52-54 (e-mail: jcc@justice.md); sediul Ciocana - 022-33-36-65 (e-mail: jci@justice.md); sediul Rîșcani - 022-45-08-61 (e-mail: jrc@justice.md);
E-mail: jchisinau@justice.md

Scrisoare de expediere a actului judecătoresc

Data: 22.01.2025

Nr. Dosar: 20-2-2341-26012017

Copie	Curtea Constituțională a Republicii Moldova	Adresa: mun. Chisinau, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28
-------	---	--

Prin prezenta, *Judecătoria Chișinău, Sediul Centru*, Vă expediază spre cunoștință copia încheierii din 22.01.2025 pe cauza civilă, nr. 20-2-2341-26012017, MAIB-Leasing S.A. vs Premium Broker SRL.

Atenție! Prezentul document conține date cu caracter personal. Distribuirea, prelucrarea și utilizarea acestora contrar prevederilor Legii nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal constituie o faptă sancționabilă în conformitate cu normele legale aplicabile.

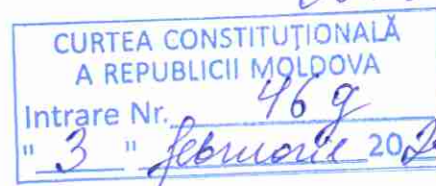
Anexă: încheierii pe 4 file.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate 7 file.

Judecător: Eleonora Badan-Melnic

Executor: ANA-MARIA ANTOCI

Telefon: 022-27-74-38

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Denumire: **TABUICA Andrei**

2. Funcția: nu se aplică

3. Adresa:

4. Tel.

5. Numele și prenumele reprezentantului: **Avocat PITIHIN Pavel**

6. Ocupația reprezentantului - avocat

Subsemnatul, TABUICA Andrei, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, și al articolului 12¹ din Codul de Procedură Civilă, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, formulează prezenta Cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a sintagmei din Legea insolvenței nr. 149/2012:

1. Sintagma „degrevarea de obligații a debitorului nu atrage degrevarea de obligații a fidejutorului”, de la articolul 135 alin. (6) din Legea insolvenței;

II. Circumstanțele de fapt.

La data de 11.06.2013 între “MAIB-Leasing” Societate pe Acțiuni și S.R.L. “Premium Broker” au fost încheiate contractele de leasing nr. FL3-2619 și nr. 2620.

Ulterior, la 08.07.2013, la 09.08.2013 și la 16.08.2013 au fost încheiate contractele de leasing cu nr. FL3-2647, nr. FL3-2675 și nr. FL3-2674.

Executarea de către debitorul S.R.L. “Premium Broker” a obligațiilor asumate pe aceste contracte de leasing a fost asigurată de către fidejursorii S.R.L. “BT-Invest” și Tabuica Andrei.

În ianuarie 2017 “MAIB-Leasing” S.A. s-a adresa cu cerere în instanța de judecată – Judecătoria sectorului Centru, mun. Chișinău către debitorul Broker de Asigurare-Reasigurare “Premium Broker” SRL și fidejursorii “BT-Invest” S.R.L. și persoana fizică Tabuica Andrei, solicitând încasarea sumei datoriei pe contractele de leasing și revendicarea din posesia debitorului a mijloacelor de transport aflate în leasing.

Pe parcursul examinării procesului în instanța de fond, în privința debitorului de bază - Broker de Asigurare-Reasigurare “Premium Broker” SRL a fost inițiată în instanța de insolvență procesul de insolvență, iar ulterior prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 08.02.2022, dosar nr. 2i-277/18 instanța de insolvență în temeiul alineatului (6) a art.135 a legii nr.149/2012 a dispus încetarea procesului, descărcarea de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului și radierea acestuia din registrul de stat.

Fidejursorul, persoana fizică Tabuica Andrei, nu a fost parte a acelui proces de insolvență a debitorului Broker de Asigurare-Reasigurare “Premium Broker” SRL.

Ulterior, și în privința celui alt fidejutor - “BT-Invest” S.R.L., la fel a fost intentată procedura de insolvență și prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 23.05.2023, dosar nr. 2i-333/20, instanța de insolvență în temeiul alineatului (6) a art.135 a legii nr.149/2012 a dispus încetarea procesului, descărcarea de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului și radierea acestuia din registrul de stat.

Nici în acest proces de insolvență, persoana fizică Tabuica Andrei, nu a fost parte.

Pentru a se apăra de pretențiile ilegale ale părții reclamante, Tabuica Andrei a formulat acțiune reconvențională împotriva “MAIB-Leasing” S.A. prin care a invocat încetarea în temeiul art. 1170 alin.(2), art. 1169, art. 512 coroborat cu art. 1150 alin.(2) a Codului civil a obligațiilor de fidejusiune prestate în baza contractelor de fidejusiune semnate.

Întrucât, pe parcursul procesului debitorul de bază - Broker de Asigurare-Reasigurare “Premium Broker” SRL a fost descărcat de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura

falimentului și a fost radiat din Registrul de stat ca entitate juridică, la solicitarea reprezentanților părților pârâte, instanța de fond prin încheierea din 27 decembrie 2022 a dispus încetarea prezentului proces judiciar.

Constatările și faptele stabilite de Judecătoria Chișinău, sediul Central (instanța de insolvabilitate) prin hotărârea sa din 08.02.2022 (dosar nr. 2i-277/18) de descărcare a debitorului de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului și radierea acestuia din registrul de stat (care are ca efect stingerea obligațiilor debitorului), prin prisma art. 123 alin. (2) a Codului de procedură civilă, sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Dispozițiile și efectele pe care le produce hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central (instanța de insolvabilitate) din 08.02.2022 (dosar nr. 2i-277/18) urmează a fi corelate cu prevederile articolului 642 alin.(1) și (2) a Codului civil (redacția anului 2013) care stabilește că (1) prin stingerea obligațiilor, încetează raporturile juridice dintre părți în partea ce se referă la obligația stinsă. (2) Dacă obligația este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobînda și penalitățile ori să repare prejudiciul.

A articolului 664 alin.(3) a Codului civil (redacția anului 2013) care stabilește că obligația se stinge prin lichidarea persoanei juridice (debitor sau creditor), cu excepția cazurilor în care obligația sau creanța persoanei juridice lichidate se transmite prin lege unor alte persoane.

Precum și cu prevederile speciale ale articolului 1167 alin. (1) a Codului civil (redacția anului 2013) care stabilește că fidejusiunea încetează o dată cu stingerea obligației garantate.

Cu toate acestea, Curtea de Apel Chișinău examinând recursul asupra încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 decembrie 2022 a casat prin decizia din 04.07.2023 încheierea de încetare a procesului și a pronunțat o nouă încheiere de respingere ca neîntemeiate a cererilor privind încetarea procesului civil, iar cauza a fost restituită la rejudecare în aceeași instanță și în același complet de judecată.

În susținerea soluției sale instanța de recurs a aplicat prevederile alin.(6) a art.135 a Legii insolvabilității și a art.1637 alin.(2) lit.a) a Cod civil în redacția în vigoare din 01.03.2019 (a se vedea §36-42 a deciziei).

Prezenta pricină nu este una ce ține de raporturi de insolvabilitate ci un litigiu de drept care rezultă din raporturi contractuale încheiate sub imperiul Codului civil în redacția anului 2013

Motivele excepției de neconstituționalitate:

2.Conflictul cu art. 16 din Constituția Republicii Moldova (Egalitatea în fața legii)

Astfel, notăm că sintagma contestată generează un tratament inegal între fidejutor și debitor în cazul lichidării debitorului.

Or, potrivit normelor legale citate, în timp ce debitorul este degrevat de obligații prin lichidare, *fidejutorul este ținut să suporte întreaga răspundere*, ceea ce creează o **discriminare nejustificată** și contravine principiului egalității.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), în special în cauzele *Khaylo v. Ucraina* (2005) și *Zvolský și Zvolská v. Republica Cehă* (2002), s-a statuat că tratamentul diferențiat trebuie să aibă o justificare rezonabilă și să fie proporțional cu scopul urmărit.

În cazul de față, nu există o justificare obiectivă și rezonabilă pentru această diferență de tratament.

Art. 664 alin. (3) a Codului civil, în redacția până la 01.03.2019 (sub imperiul căruia au apărut raporturile în litigiu) reglementează stingerea obligațiilor în cazul lichidării debitorului. Acest articol prevede că obligația se stinge prin lichidarea persoanei juridice debitor. În acest caz, debitorul este eliberat de toate obligațiile prin efectul radierii sale din registrul public, indiferent de circumstanțe.

În aceeași consecvență, art. 1167 a Codului civil în redacția până la 01.03.2019 și art. 135 a legii nr. 149/2012 reglementează răspunderea fidejutorului. Astfel, art. 1167 cod civil prevede că fidejusiunea încetează odată cu stingerea obligației garantate. Totuși, art. 135 a legii nr. 149/2012 specifică faptul că degrevarea de obligații a debitorului (inclusiv prin lichidare) *nu atrage degrevarea fidejutorului de obligațiile sale*. **Această prevedere instituie o separare între obligația principală (debitor) și cea garantată (fidejutor), ceea ce creează o excepție de la principiul stingerii fidejusiunii odată cu stingerea obligației principale.**

Principiul constituțional al egalității (statuat la art. 16 din Constituția RM) stipulează că toți cetățenii sunt **egali în fața legii**. În acest context, tratamentul diferențiat dintre debitor (persoană juridică radiată) și fidejutor ridică următoarele probleme:

- a) Debitorul beneficiază de lichidare ca mijloc de degrevare totală de obligații, în timp ce fidejutorul continuă să fie responsabil pentru obligațiile aferente, chiar dacă acestea au fost stinse prin lichidarea debitorului.
- b) Fidejutorul este astfel supus unui regim juridic mai sever decât debitorul pentru aceeași obligație, ceea ce reprezintă o încălcare a principiului egalității.

În acest caz, regimul juridic aplicat fidejutorului este disproporționat în raport cu natura sa secundară în raport cu obligația principală. Acest fapt pune fidejutorul într-o situație dezavantajoasă și contrară principiilor de echitate.

3. Cu privire la încălcarea dreptului de proprietate, garantat de art. 46 din Constituție.

Notăm că sintagma contestată permite urmărirea fidejutorului în justiție și corespunzător executarea bunurilor acestuia *pentru obligațiile unui debitor care nu mai există juridic*.

Aceasta reprezintă o ingerință disproporționată în dreptul de proprietate al fidejutorului, având în vedere că fidejutorul este obligat să suporte consecințele financiare ale unui raport obligațional care a încetat prin lichidarea debitorului.

Curtea va reține că jurisprudența CEDO, inclusiv cazul Bieliauskas v. Lituania (2019), stabilește că ingerințele în dreptul de proprietate trebuie să respecte principiul proporționalității și să fie justificate printr-un interes public major.

În cazul de față, interesul creditorului nu prevalează asupra dreptului de proprietate al fidejutorului.

Articolul 46 alin. (1) din Constituția RM garantează dreptul la proprietate privată, inclusiv creanțele asupra statului. Menținerea răspunderii fidejutorului după lichidarea debitorului reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate al fidejutorului, deoarece (i) se creează o sarcină financiară suplimentară asupra fidejutorului, care nu mai beneficiază de garanția reciprocității între obligația debitorului principal și fidejusiunea sa, și (ii) proprietatea fidejutorului (inclusiv veniturile și bunurile sale) poate fi executată pentru a acoperi datoriile debitorului lichidat, fără ca acesta să mai aibă posibilitatea de regres asupra debitorului.

Potrivit normei constituționale citate, exproprierea este permisă doar pentru o cauză de utilitate publică și cu despăgubire prealabilă.

În cazul fidejutorului, menținerea răspunderii după lichidarea debitorului reprezintă o formă indirectă de expropriere, având în vedere că (i) obligația sa devine efectiv o datorie autonomă, fără corelație cu obligația principală, ceea ce poate fi considerat disproporționat și nejustificat, și că (ii) fidejutorul nu primește compensații sau despăgubiri pentru prejudiciul suportat, fiind obligat să suporte consecințele lichidării debitorului.

În același sens, art. 46 alin. (3) din Constituție prevede că averea dobândită licit nu poate fi confiscată, iar caracterul licit al dobândirii este prezumat.

În cazul executării bunurilor fidejutorului pentru obligațiile debitorului lichidat, se pune problema dacă această măsură respectă principiul protecției averii dobândite licit.

Fidejutorul, în calitate de terț garant, nu a beneficiat direct de obligația garantată, iar executarea bunurilor sale reprezintă o măsură disproporționată și contrară protecției proprietății private.

Totodată, se va reține art. 46 alin. (5) din Constituție prevede că dreptul de proprietate obligă la respectarea unor sarcini legale. Totuși, sarcinile impuse trebuie să fie legitime, proporționale și să respecte un echilibru între interesul public și cel privat.

Menținerea răspunderii fidejutorului după lichidarea debitorului reprezintă o sarcină disproporționată, având în vedere că fidejutorul garantează obligația principală, iar aceasta este stinsă prin lichidare, iar lipsa unui mecanism de protecție pentru fidejutor creează un dezechilibru între interesele creditorului și ale fidejutorului, afectând astfel dreptul acestuia de proprietate.

Respectiv, Curtea va reține că tratamentul juridic aplicat fidejutorului în cazul lichidării debitorului reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate, având în vedere următoarele:

- a) Încălcarea proporționalității: Menținerea răspunderii fidejutorului după lichidarea debitorului creează o povară financiară excesivă asupra acestuia, fără a exista o justificare clară și proporțională;

- b) Expropriere indirectă: Obligarea fidejutorului la executarea bunurilor sale în asemenea condiții reprezintă o expropriere indirectă, fără o cauză de utilitate publică și fără compensație;
- c) Conflict cu principiul egalității și echității: Fidejutorul este tratat diferit și mai dezavantajos decât debitorul, ceea ce duce la o încălcare a drepturilor fundamentale.

Această situație necesită o reevaluare legislativă pentru a aduce reglementările în conformitate cu principiile constituționale, inclusiv protecția dreptului de proprietate al fidejutorului.

Mai mult, Curtea va reține că potrivit jurisprudenței CEDO (ex. James și alții v. Regatul Unit, 1986), măsurile care afectează drepturile patrimoniale trebuie să mențină un echilibru just între interesele publice și cele individuale.

Menținerea răspunderii fidejutorului după lichidarea debitorului este neproportională, deoarece: (i) fidejutorul este doar un garant, nu un beneficiar al raportului obligațional principal, și (ii) lichidarea debitorului ar trebui să atragă și încetarea obligației fidejutorului, deoarece fidejusiunea este, prin natura sa, un **angajament accesoriu**.

4. Cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 12¹ din Codul de procedură civilă.

Condițiile pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate sunt întrunite cumulativ:

- a) Obiectul excepției – sintagma contestată face parte dintr-un act normativ prevăzut la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) Excepția este ridicată de un participant la proces – subsemnatul solicită ridicarea acesteia;
- c) Prevederile contestate urmează a fi aplicate în soluționarea cauzei – art. 135 din legea nr. 149/2012 este relevant pentru determinarea răspunderii fidejutorului;
- d) Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale privind aceste prevederi – nu s-a identificat o decizie a Curții Constituționale cu privire la constituționalitatea acestei sintagme.

5. Practica relevantă a CEDO

Notăm că în jurisprudența sa, CEDO a subliniat că tratamentele juridice diferite trebuie să fie justificate și proporționale, iar ingerințele în dreptul de proprietate trebuie să fie echilibrate și să respecte un scop legitim.

Aplicarea art. 135 a legii nr. 149/2012, în partea contestată, contravine acestor principii, în special din cauza lipsei proporționalității între sarcinile impuse fidejutorului și protecția creditorului, care deja beneficiază de un mecanism de lichidare a debitorului.

Respectiv, susținem că **prevederile contestate sunt contrare articolelor 16 [egalitatea] și 46 [dreptul de proprietate] și 20 [accesul liber la justiție] din Constituție.**

SOLICITĂ:

1. Primirea și admiterea spre examinare în fond a prezentei Sesizări privind excepția de neconstituționalitate ridicată.
2. A supune controlului constituționalității sintagma: „*degrevarea de obligații a debitorului nu atrage degrevarea de obligații a fidejutorului*”, de la articolul 135 alin. (6) din Legea insolvenței, nr. 149/2012;
3. A declara neconstituțională sintagma: „*degrevarea de obligații a debitorului nu atrage degrevarea de obligații a fidejutorului*”, de la articolul 135 alin. (6) din Legea insolvenței, nr. 149/2012.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu înaltă considerațiune,

TABUICĂ Andrei

Reprezentat de avocat PITIHIN Pavel

Locul: CHIȘINĂU

Data: 23.12.2024

[Handwritten signature in blue ink]

Dosarul nr. 2-220/17

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru

Instanța de judecată compusă din:

Judecătorul

Eleonora Badan Melnic

Grefier

Antoci Ana-Maria

examinând chestiunea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 135 alin.(6) din Legea insolvenței, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „MAIB-Leasing” societate pe acțiuni către „Premium Broker” societate cu răspundere limitată, „BT-Invest” societate cu răspundere limitată și Tabuica Andrei cu privire la încasarea datoriei, revendicarea bunurilor, compensarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de către avocatul Pitihin Pavel, în interesele lui Tabuica Andrei, împotriva „MAIB-Leasing” societate pe acțiuni privind constatarea încetării fidejusiunii,

a c o n s t a t a t :

În data de 24 ianuarie 2017 „MAIB-Leasing” societate pe acțiuni s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva „Premium Broker” societate cu răspundere limitată, „BT-Invest” societate cu răspundere limitată și Tabuica Andrei, cu privire la încasarea datoriei în mărime de 631,31 Euro și 270 855,29 lei, revendicarea din posesia și folosința ilegală a pârâților cu transmiterea către reclamant a bunurilor mobile: automobil de model Chevrolet Captiva, cod VIN KL1CD2669DB036012, număr de înmatriculare CQS 815, obiect al contractului de leasing nr. FL3-2620 din 11 iunie 2013 și automobilul de model KIA Rio, cod VIN: Z94CB51ABDR025133, număr de înmatriculare CQU, obiect al contractului de leasing nr. FL3-2647 din 08 iulie 2013 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată reprezentantului reclamantului reconvențional, avocat Pitihin Pavel a depus o cerere privind remiterea Curții Constituționale a sesizării privind excepția de neconstituționalitate, la care este anexată sesizarea către Curtea Constituțională în original, solicitând emiterea unei încheieri privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința sintagmei *art. 135 alin.(6) din Legea insolvenței nr.149 din 22 iunie 2012, ce are următorul conținut: „Articolul 135. Lichidarea debitorului. (6) Prin încetarea procesului, debitorul se descarcă de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului, cu excepția cazului când este tras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege. Degrevarea de obligații a debitorului nu atrage degrevarea de obligații a fidejutorului, a garantului gajist/ipotecar sau a codebitorului”*.

În motivarea sesizării s-a indicat că art. 135 alin.(6) din Legea insolabilității, contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova și anume art. 16 și art. 46, precum și prevederilor art. 1 și art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art.1 din Primul Protocolul Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În viziunea reprezentantului reclamantului reconvențional, avocat Pitihin Pavel prevederile art. 135 alin.(6) din Legea insolabilității, sunt contestate în măsura în care acestea creează o discriminare nejustificată deoarece aceste prevederi impun fidejursorului sarcini de care debitorul a fost degrevat prin efectele unei hotărâri judecătorești.

În ședința de judecată reclamantului reconvențional, avocat Pitihin Pavel a solicitat admiterea cererii privind excepția de neconstituționalitate.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului a lăsat soluționarea cererii la discreția și aprecierea instanței de judecată.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea reclamantului reconvențional, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin.(1) Cod de procedură civilă, *în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.*

În conformitate cu art. 12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, *la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;*
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.*

În conformitate cu art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, *Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;.*

Instanța de judecată remarcă faptul potrivit căruia reclamantul reconvențional solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 135 alin.(6) din Legea insolvenței, ce are următorul conținut: *„Articolul 135. Lichidarea debitorului. (6) Prin încetarea procesului, debitorul se descarcă de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului, cu excepția cazului când este tras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege. Degrevarea de obligații a debitorului nu atrage degrevarea de obligații a fidejutorului, a garantului gajist/ipotecar sau a codebitorului”*.

Astfel, având în vedere că cererea reclamantului reconvențional corespunde prevederilor art. 12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă și anume – obiectul excepției îl constituie o lege adoptată de Parlamentul Republicii Moldova, excepția este ridicată de către reprezentantul reclamantului reconvențional în prezentul proces, prevederea contestată urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate – judecătorul consideră că primele 3 condiții de la art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, sunt întrunite.

În continuare, instanța notează că, potrivit Deciziei de inadmisibilitate a Curții Constituționale nr. 149 din 15 noiembrie 2022, s-a decis asupra inadmisibilității sesizării privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 135 alin. (6) și 181 alin. (4) din Legea insolvenței.

În această ordine de idei, instanța notează că potrivit pct.17 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 5 aprilie 2019, Curtea a menționat că *actele Curții reprezintă interpretări care se bucură de autoritate, în lumina condițiilor sociale și morale și a nivelului de cunoaștere științifică existente în momentul pronunțării lor. De obicei, ele sunt respectate și invocate de către aceasta în interesele certitudinii juridice și ale evoluției ordonate a jurisprudenței sale (a se vedea, mutatis mutandis, Scoppola v. Italia (nr. 3), 22 mai 2012, § 94). Totuși, Curtea poate hotărâ ulterior că interpretarea pe care a oferit-o în cauzele precedente poate fi dezvoltată sau că există alte motive incontestabile pentru a-și schimba interpretarea, inclusiv pentru a se asigura că modul în care interpretează Constituția reflectă schimbările sociale și coincide cu condițiile de viață ale prezentului (HCC nr. 13 din 14 mai 2018, § 23).*

Concomitent, potrivit pct.42 din Hotărârea curții Constituționale nr. 20 din 9 iulie 2020, *în viziunea Comisiei de la Veneția, este important ca doar Curtea Constituțională să-și poată revizui hotărârile. Nicio altă autoritate publică nu poate fi autorizată să o facă. Dacă unei autorități publice i s-ar oferi competența revizuirii constituționalității sau a legalității unui act al Curții Constituționale, independența Curții Constituționale ar fi compromisă (a se vedea Opinia amicus curiae a Comisiei de la Veneția nr. 967/2019 cu privire la răspunderea penală a judecătorilor Curții Constituționale, CDLAD(2019)028, §§ 49, 50, 59; HCC nr. 9 din 26 martie 2020, § 64).*

Din raționamentele celor menționate rezultă că dacă o altă autoritate ar avea competența de a revizui constituționalitatea sau legalitatea actelor Curții Constituționale, aceasta ar compromite independența instituțională a Curții, periclitând astfel stabilitatea și autoritatea deciziilor sale. Indirect această reglementare asigură și respectul pentru principiile fundamentale ale separației puterilor și al echilibrului instituțional. Astfel, instanța are dreptul de a sesiza repetat Curtea Constituțională, chiar și în cazul în care au existat decizii anterioare de inadmisibilitate, dacă există noi argumente sau circumstanțe care justifică o altă soluție privind admisibilitatea și, deși este necesar ca instanțele să evite sesizările repetate pe aceleași critici, ele pot ridica noi excepții de neconstituționalitate dacă sunt bazate pe alte motive. Respectiv, instanța poate ridica noi excepții de neconstituționalitate, cu critici diferite, fără a fi împiedicată de hotărârile anterioare. Prin urmare, instanța are dreptul de a sesiza repetat Curtea Constituțională, inclusiv după decizii anterioare de inadmisibilitate, chiar și pe teme similare, dacă sunt bazate pe critici diferite.

Prin urmare, având în vedere că toate condițiile de la art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă sunt întrunite, instanța consideră că solicitarea reprezentantului reclamantului reconvențional, avocatul Pitihin Pavel, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 135 alin. (6) din Legea insolvențității, urmează a fi admisă, cu sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Se va face mențiunea că, potrivit art. 12¹, alin. (3) Cod de procedură civilă, *ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile*. Această prevedere, adaptată speței, presupune că instanța de judecată va examina în continuare cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de „MAIB-Leasing” societate pe acțiuni către „Premium Broker” societate cu răspundere limitată, „BT-Invest” societate cu răspundere limitată și Tabuica Andrei cu privire la încasarea datoriei, revendicarea bunurilor, compensarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de către avocatul Pitihin Pavel, în interesele lui Tabuica Andrei, împotriva „MAIB-Leasing” societate pe acțiuni privind constatarea încetării fidejusiunii, pînă la pledoarii, care se vor amîna după expunerea Curții Constituționale asupra prezentei sesizări.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului reclamantului reconvențional, avocatul Pitihin Pavel.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în privința art. 135 alin. (6) din Legea insolvențității.

Se transmite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind controlul constituționalității *art. 135 alin.(6) din Legea insolvenței*.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Judecător

Eleonora BADAN MELNIC

